

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 K 002917 16 Kž 2
Sarajevo, 14.04.2016. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Zlotrg Nidžare kao predsjednice vijeća, Lukes Dinke i Dodik mr Božidarke kao članova vijeća, uz sudjelovanje Kešan Amele kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog D.H., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, povodom žalbe branitelja optuženog D.H. izjavljene protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 002917 15 K 2 od 10.12.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.04.2016. godine u prisustvu federalne tužiteljice Salkić Suade, optuženog D.H. i njegovog branitelja A.R., advokata iz Z., donio je

P R E S U D U

Žalba branitelja optuženog D.H. odbija se kao neosnovana i potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 002917 15 K 2 od 10.12.2015. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 002917 15 K 2 od 10.12.2015. godine, optuženi D.H. oglašen je krivim zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ) za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina. Istom presudom na osnovu člana 212. stav 1. i 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oštećeni su sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnični postupak, a na osnovu člana 202. stav 1. ZKP FBiH optuženi je dužan platiti cjelokupne troškove krivičnog postupka, s tim da je tom presudom obavezan da na ime paušala plati iznos od 50 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, dok će o visini preostalih troškova sud donijeti posebno rješenje nakon pribavljanja troškovnika.

Protiv te presude u zakonskom roku zajedničku žalbu su izjavili branitelji optuženog D.H., advokati A.R. i A.D. iz Z. (u daljem tekstu branitelji), zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji, pa iz razloga navedenih u žalbi

predložili su da se njihova žalba uvaži, pobijana presuda preinači i optuženi D.H. oslobodi od optužbe ili da se, kako to navode u žalbi, pobijana presuda ukine i održi pretres, te ponovo izvedu dokazi i donese presuda u skladu sa zakonom.

Federalni tužitelj je podneskom broj: T04 0 KTRZZ 0001366 16 2 od 09.03.2016. godine predložio da se žalba branitelja optuženog D.H., odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog D.H., odvokat A.R. je izjavio da u cjelosti ostaje kod osnova, razloga i prijedloga iz podnesene žalbe koju je detaljno obrazložio, optuženi D.H. je prihvatio izlaganje svog branitelja, kao i sve što je navedeno u žalbi, a federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod navoda i prijedloga iz pismenog podneska od 09.03.2016. godine.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 321. ZKP F BiH, u granicama žalbenih prigovora branitelja i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, branitelji u žalbi prvenstveno ističu da je izreka pobijane presude nerazumljiva i proturječna razlozima presude. S tim u vezi navode da u pobijanoj presudi nema razloga i dokaza o odlučnoj činjenici da je u vrijeme inkriminirajuće radnje izvršenja koja se stavlja na teret optuženom, postojao oružani sukob. Nadalje, u vezi ovog žalbenog prigovora, ističu da prvostepena presuda ne tretira genezu nastanka i postojanja oružanog sukoba, između kojih vojnih formacija se odvijao taj sukob, kada i gdje je počeo i na koji način, kakvog je intenziteta bio, koje su bile posljedice oružanog sukoba, iz kojih motiva i povoda je nastao, te koliko je trajao i kada je prestao. Kako optužba nije posebnim objektivnim dokazima dokazala postojanje oružanog sukoba, to je po stavu iz žalbe prvostepeni sud proizvoljno utvrdio postojanje oružanog sukoba. Iako se žalbom ukazuje da je izreka pobijane presude nerazumljiva, branitelji nisu konkretizirali taj žalbeni prigovor kojim bi ukazali u čemu bi se takva nerazumljivost ogledala, pa se ovako formuliranim prigovorom zapravo ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH u pravcu da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama (o postojanju oružanog sukoba u inkriminiranom periodu).

Navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud naveo sasvim jasne i određene razloge za svoj zaključak da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela tj. dana 10.06.1992. godine, na području općine B. postojao oružani sukob između pripadnika T.o. RBiH i V.S.R. BiH. Takav svoj zaključak, prvostepeni sud je utemeljio na iskazima svjedoka S.R.1, S.B., S.M.1, S.Š. i P.drV. koji su opisali stanje na području B. i šire, prije samog izvršenja djela, a svjedoci S.M.2, N.N., S.R.2 i S.S., opisali su situaciju u zaseoku D. i G.B. u vrijeme izvršenja krivičnog djela tj. 10.06.1992. godine. Navedeni svjedoci su u svojim izjavama potvrdili da je oružani sukob na ovom području izbio još u maju 1992. godine, a zvanično 03.06.1992. godine. Tako je svjedok S.R.1 potvrdio da su još početkom aprila bili postavljeni kontrolni punktovi i barikade na

općinskim granicama, a krajem aprila je došlo do razmjene vatre u mjestu Lj.. Također je dana 03.05.1992. godine, došlo do razmjene vatre i granatiranja između snaga ARBiH i vojske S.R., kada je bilo i žrtava, a zvanično je dana 03.06.1992.godine došlo do prekida svih komunikacija prema I. i do većih oružanih sukoba. Nadalje, iz iskaza svjedoka S.Š. proizilazi da su na području B. oružani sukobi započeli i prije zvaničnog proglašenja ratnog stanja u BiH (20.06.1992.godine), da su bile postavljene barikade koje su s jedne strane držali policajci iz B., a s druge strane S. iz I., a mještani sela D. bili su legitimisani, pregledani, a ispaljivane su i granate. Prema iskazu pomenutog svjedoka proizilazi da je dana 03.06.1992.godine došlo do potpunog prekida veza između B. i I., te sa obje strane dolazi do pucanja, a navedene okolnosti potvrdili su i drugi svjedoci. Međutim, sadržina iskaza navedenih svjedoka u ovom dijelu, žalbom branitelja se i ne dovodi u pitanje.

Branitelji u žalbi, zapravo polaze od sasvim pogrešne postavke da je za dokazivanje oružanog sukoba, kao jednog od bitnih elemenata krivičnog djela ratnog zločina, neophodno postojanje materijalnih dokaza, odnosno, da je pojam oružanog sukoba izjednačen sa pojmom oružane borbe. S tim u vezi, ovaj sud podsjeća da se i ovo bitno obilježje krivičnog djela može dokazivati različitim dokaznim sredstvima, i to kako subjektivnim, tako i objektivnim, te ne postoje nikakva formalna dokazna pravila koja bi zahtijevala da se postojanje oružanog sukoba mora dokazivati isključivo objektivnim dokazima, kako to branitelji pogrešno u žalbi smatraju. Pored toga, valja podsjetiti da pojedinačno krivično djelo ne mora vremenski ili mjesno koincidirati sa oružanim sukobom, pa ono može biti počinjeno izvan neposredne borbe, tako da se teritorijom zahvaćenom oružanim sukobom ima smatrati svaka teritorija na kojoj se, uslijed takvih vanrednih okolnosti, život ne odvija na način na koji bi se inače odvijao u stanju mira. Pri tome se cijene okolnosti svakog konkretnog slučaja koji su u vezi sa oružanim sukobom, kao što je npr. blizina direktnih borbenih aktivnosti, posebni režimi nametnuti civilnom stanovništvu, kao što je ograničenje i kontrola kretanja i sl., što su upravo okolnosti koje su cijenjene i u pobijanoj presudi. Takvi razlozi nisu dovedeni u pitanje niti žalbenom tvrdnjom da odluka Predsjedništva RBiH o proglašenju ratnog stanja koja je donijeta 20.06.1992. godine, nije bila na snazi u vrijeme predmetnog događaja, jer se radi o administrativnom aktu koji jedino može poslužiti kao potkrepljujući dokaz, a nikako kao dokaz na kojem se može temeljiti odluka o postojanju oružanog sukoba, odnosno, ratnog stanja na određenom području.

Slijedom toga, ovaj sud nalazi da prvostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju se žalbom ukazuje, jer su za postojanje oružanog sukoba dati sasvim određeni razlozi, pa se suprotni žalbeni prigovori ukazuju neosnovanim.

Po navodima iz žalbe dalje slijedi da je pobijanom presudom učinjena još jedna bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH jer u izreci pobijane presude nisu konkretizirane radnje optuženog u odnosu na svakog oštećenog, posebno u pogledu načina na koji je počinjena takva konkretna radnja koja se optuženom stavlja na teret. Nadalje u prilog ove svoje žalbene tvrdnje, ističu da tužiteljica nije ni u završnoj riječi činjenični supstrat radnje počinjenja koje se optuženom stavlja na teret konkretizirano obrazložila, pa je i prvostepeni sud proizvoljno i paušalno prihvatio takvu proizvoljnu inkriminirajuću radnju iz precizirane

optužnice. Takvim prigovorom u suštini se ukazuje na to da je izreka pobijane presude nerazumljiva.

Suprotno navedenim žalbenim prigovorima, ovaj sud nalazi da izreka pobijane presude, u kojoj je sadržan činjenični supstrat optužnice, sadrži sve elemente iz člana 242. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, tj. sve one okolnosti koje su potrebne da se krivično djelo što preciznije odredi. Prema tome, u izreci pobijane presude su u sasvim dovoljnoj mjeri opisane radnje optuženog koje mu se stavljaju na teret da ih je učinio zajedno sa drugim osobama (mučenje i nečovječno postupanje prema civilima), pa po ocjeni ovog suda izreka pobijane presude nije nerazumljiva, a time nije ni učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, zbog čega se navedeni prigovori branitelja nisu mogli prihvatiti kao osnovani. Kada je u pitanju žalbena tvrdnja da tužiteljica nije ni u završnoj riječi konkretizirala radnje optuženog, ovaj sud podsjeća da sud zasniva presudu na činjenicama i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu, kako je to propisano članom 296. stav 1. ZKP FBiH, a ne na osnovu završnih riječi stranaka i branitelja.

Potom, branitelji dalje žalbom ukazuju da prvostepeni sud nije dao naročitu ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza u skladu sa članom 305. stav 7. ZKP FBiH, pa iako to izričito ne navode, iz takvog žalbenog prigovora proizilazi da se njime ukazuje da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH. U vezi ovog žalbenog prigovora branitelji ističu da su iskazi svjedoka S.M.2, N.N. i S.Š. dati na glavnom pretresu u suprotnosti sa njihovim iskazima iz istrage, a posebno da su u suprotnosti sa iskazima svjedoka S.S., P.drV. i S.M.1, kao i svjedokinje S.R.2 iz istrage.

Suprotno navedenim žalbenim prigovorima, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud cijenio i imao u vidu odstupanja u iskazima svjedoka, (bili na različitim lokacijama, bili u šoku, svi na identičan način ne vide dešavanja, udaljenost svjedoka) kako je to navedeno na strani 9. obrazloženja pobijane presude, kao i to da se njihovi iskazi iz istrage u bitnim elementima ne razlikuju, kako je to navedeno na strani 24., te je dao sasvim jasne razloge zbog kojih je iskaze svjedoka optužbe prihvatio dovodeći ih u međusobnu vezu, kao i u vezu sa drugim dokazima. Stoga ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH u vezi sa članom 305. stav 7. ZKP FBiH, na koju se žalbom branitelja ukazuje, niti se može prihvatiti žalbeni prigovor da se radi o neistinitim iskazima, te da su oni nepouzdana i neuvjerljivi, samo zbog toga što odstupanja u iskazima svjedoka, odbrana cijeni na drugačiji način nego što to čini prvostepeni sud.

Nije osnovan ni žalbeni prigovor kojim se ukazuje da je prvostepeni sud povrijedio pravo optuženog na obranu i pravedno i fer suđenje, pa da je time postupio suprotno članu 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Evropska konvencija). S tim u vezi se ističe da je taj sud dao proizvoljnu i subjektivnu ocjenu dokaza koje je izvela obrana i to iskaze svjedoka R.M., E.B. i K.M., te materijalnog dokaza, raspored službe PS B. od 10.06.1992. godine, koji dokazi su za obranu vrlo bitni.

Naime, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud upravo postupio u skladu sa odredbom člana 6. Evropske konvencije i optuženom omogućio da pod jednakim uvjetima izvodi dokaze u svoju korist, te je očigledno da je i u konkretnom slučaju tako postupljeno, jer iz same žalbe proizilazi da je obrana izvela dokaze salušanjem navedenih svjedoka i pomenutog materijalnog dokaza za koje je ocijenila da optuženom idu u korist. Međutim, to što navedene dokaze prvostepeni sud nije cijenio na način kako se to sugeriše u žalbi, ne predstavlja povredu na fer i pravično suđenje, pa time nije ni postupljeno suprotno članu 6. Evropske konvencije, na koju povredu se to neosnovano u žalbi ukazuje.

Branitelji, dalje u žalbi ističu tvrdnju da tužiteljica nije uvrstila kao dokaze optužbe, iskaze svjedoka S.R.2, S.Š. i S.M.2, iz istrage, nego je te dokaze izvela obrana, čime da je postupila suprotno članu 15. ZKP FBiH, prema kojoj je tužitelj dužan utvrđivati kako činjenice koje terete optuženog, tako i činjenice koje mu idu u korist. Iako to nije navedeno, iz takvog žalbenog prigovora proizilazi da se njime ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi člana 15. ZKP FBiH. Međutim, u vezi navedenog žalbenog prigovora ovaj sud podsjeća da obaveza tužitelja da utvrđuje i činjenice u korist optuženog, ne podrazumjeva istovremeno i obavezu na izvođenje takvih dokaza pred sudom, nego samo dužnost da o takvim dokazima upozna obranu. Kako je u konkretnom slučaju obrana očito imala na raspolaganju dokaze za koje je ocijenila da su u korist optuženom, te im je omogućeno da te dokaze izvedu pred sudom, onda ne stoji žalbeni prigovor da je prvostepeni sud povrijedio princip jednakosti u postupanju.

Bespredmetan je žalbeni prigovor kojim se ukazuje na nezakonitost zapisnika o prepoznavanju, iako to u žalbi ne navode, odnosi se na prepoznavanje optuženog od strane svjedoka S.M.2, (zapisnik Ministarstva ... ZDK od 21.12.2011.godine), jer taj dokaz nije niti izveden u toku glavnog pretresa.

Žalbom se potom ukazuje na nedostatak dokaza da je optuženi učinio krivično djelo za koje je optužen navodima da je kantonalno tužiteljstvo ranije obustavilo istragu koju je vodilo protiv više osumnjičenih u vezi inkriminirajućeg događaja, među kojima i protiv optuženog, u to vrijeme osumnjičenog D.H., o čemu je odbrana izvela dokaz-akt tužiteljstva broj T04 0 KTRZ 0001366 06 od 25.10.2011. godine. U vezi s tim, ovaj sud podsjeća na odredbu člana 239. stav 3. ZKP FBiH prema kojoj, ukoliko se istraga obustavi zbog nedostatka dokaza, ona može biti ponovo otvorena, ako se dobiju nove činjenice i okolnosti koje ukazuju da postoje osnovi sumnje da je osumnjičeni počinio krivično djelo, kako je to u konkretnom slučaju i učinjeno. Prema tome, činjenica što je u određenoj fazi postupka istraga protiv optuženog bila obustavljena, pa poslije ponovo određena, ne predstavlja nedostatak dokaza da je optuženi učinio djelo za koje je optužen, kako se to u žalbi neosnovano tvrdi.

Nadalje, žalbom se ukazuje da svjedoci S.M.2 i N.N. nisu imali svojstvo civila jer su u vrijeme kritičnog događaja protupravno držali naoružanje i to S.M.2 automatsku pušku, kalašnjikov, a N.N. poluautomatsku pušku, što po stavu iz žalbe podrazumijeva njihovu vojnu aktivnost, pa time i nisu bili zaštićeni po članu 3. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva iz 1949. godine. Iako se to žalbom branitelja izričito ne navodi, iz takvog žalbenog prigovora proizilazi da se njime ukazuje na povredu krivičnog zakona.

I ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, prvostepeni sud je za svoje utvrđenje da su oštećeni bile civilne osobe, dao sasvim dovoljne i za ovaj sud prihvatljive razloge, kako je to navedeno na strani 7. pobijane presude. Tako je navedeno da su sve žrtve navedene u optužnici (S.M.2, N.N., S.J., S.M.3 i S.Z.) bile osobe zaštićene Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08. 1949. godine IV Ženevske konvencije. Za svoje utvrđenje da su oštećeni bili civili, prvostepeni sud je utemeljio na činjenicama da su oštećeni bili u civilnoj odjeći, privedeni iz svojih kuća, nisu bili pripadnici niti jedne vojne formacije, niti su bili aktivno uključeni u neprijateljstva u inkriminisano vrijeme. Oštećeni S.M.2 je u to vrijeme radio u E.p. B., N.N. je bio penzioner i imao svoju zanatsku radnju, S.J. (pogrešno naznačeno J.) je radio u M., dok su S.Z. i S.M.3 u to vrijeme bile starije osobe i to Z. je bio ..., a M.3 ... godište i nisu bili radno angažovani. Pri tome je taj sud imao u vidu i cijenio i to da je prilikom pretresa kuća mještana srpske nacionalnosti zaseoka D. na G.B. kod oštećenih S.2 i N.N. pronađeno naoružanje, odnosno kod N.N. pronađena je poluautomatska puška i nož, a kod S.M.2 je pronađen pištolj i puška. Međutim, činjenice, da je kod navedenih oštećenih prilikom pretresa pronađeno oružje, ne dovodi u pitanje činjenično utvrđenje prvostepene presude da su oni bili civili, zaštićeni članom 3. stav 1. IV Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata. Ovo stoga što je članom 3. stav 1. IV Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata, propisano između ostalog, da se ona odnosi na lica koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, pa slijedom toga, činjenice da je kod prethodno navedenih oštećenih pronađeno određeno naoružanje, ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude, kako se to neosnovano žalbom branitelja ukazuje, a time nije ni učinjena povreda krivičnog zakona.

Ovaj sud primjećuje da se žalbom ističe i niz drugih prigovora koji su označeni kao bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ali se prema sadržini tih prigovora zapravo radi o osporavanju činjeničnih zaključaka prvostepenog suda, jer se oni odnose na analizu i ocjenu vjerodostojnosti iskaza svjedoka i vještaka, koja su, po stanovištu žalbe, u prvostepenoj presudi pogrešna.

Tako branitelji u žalbi ukazuju da je bez ikakvog uporišta tvrdnja u izreci pobijane presude da je optuženi kritične prilike tukao S.J. nogama i rukama, drvenim i gumenim palicama. S tim u vezi ističu da se navedena tvrdnja temelji na nepouzdanom, konstruisanom, proizvoljnom i neistinitom iskazu svjedokinje S.R.2, čije svjedočenje nema snagu vjerodostojnog dokaza, jer ona nema neposrednih saznanja o događaju, nego da se radi o svjedoku čula-kazala.

Ni navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, prvostepeni sud svoje utvrđenje za radnje učinjene prema oštećenom S.J., koje se stavljaju na teret optuženom, nije utemeljio isključivo na iskazu svjedokinje S.R.2, nego na temelju i drugih činjenica, pa tako i temeljem iskaza svjedoka S.M.2 (u p.s. bio sa S.J.) i S.S. (u SUP-u su s njim bili N., J., brat Z., M.1, sin M.2). Pri tome je taj sud cijenio i imao u vidu i to da je S.R.2 imala posredna saznanja o događaju u policijskoj stanici, jer je o tome čula iz razgovora njenog muža i M.2, kako je to navedeno na

stranama 15. pasus 2., i 16. pasus 1. obrazloženja pobijane presude. Dakle, po ocjeni ovog suda, navedenim žalbenim prigovorom, nije dovedeno u pitanje činjenično utvrđenje prvostepenog suda koji se odnosi na radnje optuženog učinjene prema oštećenom S.J..

Ovaj sud nalazi da nisu osnovani ni žalbeni prigovori branitelja kojim ukazuju da je pogrešan činjenični zaključak prvostepenog suda u pogledu utvrđenja uzroka smrti S.Z. i S.M.2, jer da je vještak sudske medicine K.drŽ. u svom iskazu koji je dao na glavnom pretresu dana 08.04.2014. godine naveo da nije moguće utvrditi direktan uzrok smrti kod ekshumiranih skeleta njihovih tijela. Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud dao sasvim dovoljne i za ovaj sud prihvatljive razloge u pogledu utvrđenja uzroka smrti S.Z. i S.M.2. Taj sud je imao u vidu kako iskaz vještaka K.drŽ., tako i iskaz P.drV., te svjedoka S.M.2 i S.S., i na osnovu toga pravilno utvrdio uzrok smrti oštećenih S.Z. i S.M.2, zbog čega je neosnovan žalbeni prigovor branitelja istaknut u tom pravcu.

Pored toga, ovaj sud nalazi da nije osnovan ni žalbeni prigovor branitelja koji ukazuju da nije dokazano da je smrtni ishod oštećenih S.Z. i S.M.2 u uzročnoj vezi sa bilo kakvim radnjama optuženog, odnosno da je njihova smrt nastupila od posljedica povreda koje im je nanio optuženi. Ovo stoga što iz dokaza koje je cijenio prvostepeni sud, proizilazi da je smrt navedenih oštećenih nastupila od posljedica višesatnog udaranja u P.s. kako to navodi svjedok S.M.2 iz čijeg iskaza slijedi da su njega i ostale privedene S. (J., Z., M.3, S. i druge, te N.N.) u P.s. najviše udarao D.H. sa izvjesnim H.G. i drugim NN licima i da su usljed višesatnog udaranja u PS podlegli S.Z., a sutradan je podlegao i S.M.3. Pored toga, to proizilazi iz iskaza svjedokinje S.R.2 koja nije očevidac, ali joj je pokojni muž S.J. pričao da su njega taj dan tukli D. i još dva lica, da su taj dan tukli i ubili Z. i M.3, da je njen muž sa M.2 iznio mrtvo tijelo Z., a da je M.3 umro kasnije na rukama njenog muža. Također i svjedok S.Š. navodi da su mu brat S.M.4, S.N. zv. N., S.M.2 i pokojni S.J. rekli da ih je tukao D., H.G., S.A. i drugi te da su pretukli S.Z. koji je odmah preminuo. Prema tome, suprotno iznesenim žalbenim navodima, iz navedenih dokaza proizilazi da su radnje koje je preduzeo optuženi (sa drugim NN licima) u uzročnoj vezi sa smrtnom posljedicom S.Z. i S.M.3, kako je to pravilno prvostepeni sud u pobijanoj presudi utvrdio.

Nadalje, ovaj sud nalazi da nije osnovan ni žalbeni prigovor branitelja kojim osporavaju vjerodostojnost iskaza svjedoka S.R.2 i S.Š. time što oni nisu očevici kritičnog događaja, jer njihova saznanja ne moraju proizilaziti iz neposrednog opažanja, kako to branitelji u žalbi pogrešno smatraju.

Nije osnovan ni žalbeni prigovor branitelja kojim ukazuju da je svjedočenje S.M.2 na glavnom pretresu održanom dana 10.12.2015. godine iskonstruisano i neistinito, jer da je na tom pretresu na vrlo „perfidan“ način teretio optuženog, a da tako nije iskazivao u toku istrage, zbog čega smatraju da mu prvostepeni sud nije mogao pokloniti vjeru. Međutim, suprotno navedenom, ovaj sud podsjeća da je prvostepeni sud, postupajući po uputama ovog suda iz rješenja broj 04 0 K 002917 14 Kž od 10.09.2015. godine kojim je ukinuta prvostepena presuda broj 04 0 K 002917 13 K od 08.10.2014. godine, ponovo pozvan svjedok S.M.2 radi pojašnjenja svog ranijeg iskaza kojom prilikom je direktno i unakrsno ispitan. Svjedok je jasno i detaljno naveo da ga kritične prilike

optuženi ispred kuće prilikom pretresa kuće, udarao, kao i njegovog oca, po čitavom tijelu i to rukama nogama i gumenim palicama. Također je taj svjedok izjavio da o tim detaljima se nije izjašnjavao u svojim ranijim iskazima, jer ga o tome niko nije ni pitao, kako je to navedeno na strani 5. obrazloženja pobijane presude. Dakle, na osnovu izloženog, i po ocjeni ovog suda svjedočenje S.M.2, nije iskonstruisano i neistinito, pa je pravilno prvostepeni sud postupio kada je kao uvjerljiv, prihvatio njegov iskaz.

Pored toga, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je taj sud dao sasvim dovoljne i za ovaj sud prihvatljive razloge o tome da iskazi svjedoka optužbe nisu kontradiktorni samo zato što u istrazi nisu identično iskazivali kao na glavnom pretresu, jer se njihovi iskazi u bitnim elementima ne razlikuju, zbog čega je neosnovan žalbeni prigovor branitelja istaknut u tom pravcu.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog odluke o kazni, branitelji žalbom ukazuju da je kazna izrečena u pobijanoj presudi, prestroga. S tim u vezi ističu da je optuženi porodičan i do sada neosuđivan, da se tokom krivičnog postupka vrlo korektno držao i izrazio krajnje poštivanje suda, a posebno što smatraju da nije dokazano da je smrt dvije osobe iz izreke pobijane presude, u uzročnoj vezi sa bilo kakvim radnjama optuženog, te da nije nastupjela kao posljedica povreda koje im je nanio optuženi.

Nasuprot tome, ovaj sud nalazi da je kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina izrečena prvostepenom presudom, pravilno odmjerena. Prije svega, valja podsjetiti da je za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, propisana kazna zatvora od najmanje 5 (pet) godina, a sud je dužan da prilikom odmjerenja kazne u svakom konkretnom slučaju, slijedi opća pravila za odmjerenje kazne. Imajući u vidu navedene zakonske odredbe, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud cijenio olakšavajuće okolnosti koje i branitelji u žalbi navode, i iste su u dovoljnoj mjeri došle do izražaja prilikom odmjerenja visine kazne, dok otežavajućih okolnosti nije našao. Kako je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i o tome, i po ocjeni ovog suda dao jasne razloge, a o čemu je prethodno u ovoj presudi bilo riječi, onda je neosnovana žalbena tvrdnja branitelja kada ukazuje da je optuženom previsoko odmjerena kazna zatvora zato što obrana smatra da smrt dvije osobe iz izreke pobijane presude, nije u uzročnoj vezi sa bilo kakvim radnjama optuženog, i da je nastupjela kao posljedica povreda koje im je nanio optuženi.

Slijedom toga ovaj sud nalazi da je u konkretnom slučaju kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina optuženom pravilno odmjerena i da će se njome postići svrha kažnjavanja, pa suprotni žalbeni prigovori nisu mogli biti prihvaćeni.

Zapisničar
Kešan Amela, s.r.

Predsjednica vijeća
Zlotrg Nidžara, s.r.